

ԱՇԽԱՐՀԻ ԵՎ ՀՀ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐԻ
ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Ժողովրդագրություն					
Աշխարհ	Ընդհանուր բնակչություն՝ 7.3 միլիարդ, որից <25%-ը 10-24 տարեկան (<1,825 մլրդ), որից 50% իգական 50% արական	10-24	2014	UNFPA, State of World Population, 2014 Fact Sheet: Girls and Young Women	ՄԱԿ-ի Բնակչության հիմնադրամի կողմից հաշվարկված տարածաշրջանային ագրեգատներ՝ հիմնված ՄԱԿ-ի բնակչության վերաբերյալ բաժնի տվյալների վրա: Այս ցուցանիշները ներկայացնում են տարվա կեսին 10-24 տարեկան ազգաբնակչության հաշվարկային չափը:
	1.2 միլիարդ	15-24	2015	United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division, Population Facts, 2015	
ՀՀ	Ընդհանուր բնակչություն՝ 3.010.600, որից <24%-ը 15-29 տարեկան (15-29 թիվը 721.700), որից 49% արական (353.633) 51% իգական (368.067)	15-29	2015	Բնակչության վիճակագրություն, ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանը թվերով, 2015	

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Առաջին ամուսնության միջին տարիք					
Աշխարհ	25 իգական 29 արական		2012	United Nations, World Marriage Data, Demographic Yearbook Database, 2013	մարդահամարներ, ընտրանքային հետազոտություններ և ազգային հաշվարկներ՝ հիմնված բնակչության ռեգիստրի տվյալների կամ գնահատման մեթոդների վրա՝ օգտագործելով մարդահամարի տվյալները
ՀՀ	Գրանցված ամուսնացողների տարիք՝ 26,3 իգական 29,4 արական		2014	Բնակչության վիճակագրություն, ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի Կանայք և Տղամարդիկ, 2015	

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Մոր միջին տարիքը առաջին երեխայի ծննդյան ժամանակ					
Աշխարհ	ԵՄ (2013) 28.7 ԱՄՆ (2014) 26.3		2013 2014	European Statistical System, News release, 2015 Centers for Disease Control and Prevention, National Vital Statistics Reports, 2015	2014 թ. գրանցված 3.99 մլն ծնունդների ծննդյան վկայականների հիման վրա կազմված նկարագրական աղյուսակներ
ՀՀ	24.3		2014	Բնակչության վիճակագրություն, ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի Կանայք և Տղամարդիկ, 2015	

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Միգրացիա					
Աշխարհ	Երիտասարդների 2.35%	15-24	2013-15	United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, Trends in International Migrant Stock: the 2015 Revision	Մարդահամարներ, բնակչության գրանցամատյաններ և ազգային ներկայացուցչական հարցումներ՝ միջազգային միգրանտներին նույնացնելով օտարերկրյա քաղաքացիների հետ, փախստականների մասին վիճակագրությունը հաղորդել են միջազգային գործակալությունները
	244 միլիոն Էմիգրանտների 21,2%	15-29	2015		
ՀՀ	Էմիգրանտների 35489	15-29	2013	UNICEF, Migration Profiles, Armenia	Հանրային կարծիքի ուսումնասիրություն Հանրային կարծիքի ուսումնասիրություն
	778000 (ամբողջը)		2013		
	Երիտասարդների 4.6%	16-30	2011	Հայաստանի Երիտասարդության ազգային զեկույց	
	Երիտասարդների 36.8% (կմեկներ ընդմիջտ)		2013		

	Արտերկիր մեկնել ցանկացող երիտասարդների բաշխումն ըստ սեռի՝ 39% իգական 61% արական Ըստ տարիքի՝ 15% (16-20) 46% (21-25) 39% (26-30)			ՀՀ երիտասարդների զբաղվածության հիմնախնդիրները	
Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Զբաղվածություն					
Աշխարհ	Երիտասարդների 47.3% Երիտասարդ կանանց 38.9% Երիտասարդ տղամարդկանց 55.2%	15-24	2014	International Labour Organization, Global Employment Trends for Youth 2015	Ազգային վիճակագրական գործակալություններ, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության վիճակագրության վարչություն և Եվրոպական սոցիալական հարցման նախագիծ
ՀՀ	8.5% 6.3% իգական 10.2% արական 2.6% քաղաք 15.8% գյուղ 33.9% 23.6% իգական 45.3% արական 28.9% քաղաք 41.0% գյուղ	15-19 20-24	2016 2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016 ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016	:

	<p>53.4% 38.2% իգական 70.0% արական 52.3% քաղաք 55.7% գյուղ</p>	25-29	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016	
	<p>Երիտասարդների 23.7% 18.2% իգական 29.7% արական</p>	15-24	2014	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015	
	<p>Տնտեսապես ակտիվ 14.2% 12.9% իգական 15.3% արական 10.7% քաղաք 18.7% գյուղ</p>	15-19	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016	
	<p>52.7% 42.7% իգական 63.7% արական 53.4% քաղաք 51.7% գյուղ</p>	20-24	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016	
	<p>67.0% 49.6% իգական 85.7% արական 68.2% քաղաք 64.6% գյուղ</p>	25-29	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016	

	<p>Չսովորող և չաշխատող</p> <p>17.7% իգական 11.3% արական 13.4% քաղաք 15.1% գյուղ</p> <p>52.7% իգական 27.8% արական 41.2% քաղաք 40.5% գյուղ</p> <p>60.4% իգական 28.5% արական 46.2% քաղաք 42.8% գյուղ</p>	<p>15-19</p> <p>20-24</p> <p>25-29</p>	<p>2016</p> <p>2016</p> <p>2016</p>	<p>ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015-2016</p> <p>Labour market transitions of young women and men in Armenia, 2014 by Nicolas Serrière</p> <p>ՀՀ երիտասարդների</p>	<p>Հարցում, հարցաթերթիկ, հետազոտության ընտրանքը բաժանվել է 48 կատեգորիայի՝ ներառյալ Երևանի 12 համայնքները: Բոլոր մարզերի համայնքները բաժանվել են երեք կատեգորիաների՝ մեծ քաղաքներում 15000 և ավելի բնակիչներին, փոքր քաղաքներում 15,000-ից պակաս բնակիչներին, և գյուղերում՝ օգտագործելով համակարգային պատահական ընտրության մեթոդը:</p> <p>Հանրային կարծիքի ուսումնասիրություն</p>
	<p>Աշխատուժի մասնակցության մակարդակը</p> <p>Երիտասարդների 36.8% իգական 53.0% արական</p> <p>28% զբաղված երիտասարդներ</p> <p>72% չզբաղված</p>	<p>15-29</p> <p>16-30</p>	<p>2014</p> <p>2013</p>		

<p>երիտասարդներ</p> <p>չգբաղված երիտասարդների 24% ուսումնական գործընթացում գտնվող երիտասարդներ</p> <p>ուսումնական գործընթացում չգտնվող երիտասարդների 48% ուսումնական գործընթացում չգտնվող երիտասարդներ</p> <p>28% տնտեսապես ոչ ակտիվ երիտասարդներ (այսինքն՝ ոչ աշխատում են, ոչ սովորում են, ոչ էլ փնտրում են աշխատանք/ուսում)</p> <p>Տնտեսապես ոչ ակտիվ երիտասարդների 15.9% իգական 36.5% արական Ոչ աշխատում են, Ոչ սովորում են</p>	<p>15-29</p>	<p>2014</p>	<p>զբաղվածության հիմնախնդիրները</p> <p>Labour market transitions of young women and men in Armenia, 2014 by Nicolas Serrière</p>	<p>Հարցված երիտասարդների անհատական առանձնահատկությունները, նրանց կրթական ձեռքբերումները, ներկա գործունեությունը, ձգտումներն ու նպատակները, ինչպես նաև երիտասարդների մանրամասն բնութագրումը՝ ըստ իրենց հիմնական գործունեության (արդյոք աշխատում են, գործազուրկ են, թե դուրս են աշխատաշուկայից):</p> <p>Այն երիտասարդները, ովքեր հետազոտվող ժամանակաշրջանում չեն եղել զբաղված կամ գործազուրկ:</p>
---	--------------	-------------	--	---

	Չգրադված և չսովորող երիտասարդների (NEET: Not in Education, Employment, or Training) 69.2% իգական 35.8% արական				
Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Գործազրկություն					
Աշխարհ	13.8% (վճարովի աշխատանք չունեն կամ ինքնագրադված չեն, բայց կարող են աշխատել և քայլեր ձեռնարկել են վճարովի աշխատանք գտնելու համար)	15-24	2015	UNDP Human Development Report 2016	Մարդկային զարգացման ցուցանիշների վերաբերյալ տվյալների բազաների, փաստաթղթերի, երկրների վիճակագրական տվյալների, ինչպես նաև մարդկային զարգացման վերաբերյալ գլոբալ, տարածաշրջանային և ազգային նախկին զեկույցների կիրառում:
	202 միլիոն գործազուրկների 36%	15-24	2013	UNFPA, State of World Population, 2014	Ազգային վիճակագրական գործակալություններ, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության վիճակագրության վարչություն և Եվրոպական սոցիալական հարցման նախագիծ

	Երիտասարդների 60%	15-24	2015	United Nations, the Millenium Development Goals Report, 2015	Միջազգային գործակալություններին կառավարությունների կողմից տրամադրված պաշտոնական վիճակագրություն, տվյալները հավաքագրվել են միջազգային գործակալությունների կողմից հովանավորված ու իրականացված հարցումների միջոցով:
ՀՀ	40.5% 51.1% իգական 33.3% արական 75.1% քաղաք 15.8% գյուղ	15-19	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015- 2016	
	35.7% 44.9% իգական 28.9% արական 45.9% քաղաք 20.8% գյուղ	20-24	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015- 2016	
	20.2% 23.1% իգական 18.4% արական 23.4% քաղաք 13.9% գյուղ	25-29	2016	ՀՀ ԱՎԾ, Աշխատանքի շուկան Հայաստանի Հանրապետությունում, 2015- 2016	

	<p>37.2% (վճարովի աշխատանք չունեն կամ ինքնազբաղված չեն, բայց կարող են աշխատել և քայլեր ձեռնարկել են վճարովի աշխատանք գտնելու համար)</p>	15-24	2015	UNDP Human Development Report 2016	<p>Մարդկային զարգացման ցուցանիշների վերաբերյալ տվյալների բազաների, փաստաթղթերի, երկրների վիճակագրական տվյալների, ինչպես նաև մարդկային զարգացման վերաբերյալ գլոբալ, տարածաշրջանային և ազգային նախկին զեկույցների կիրառում:</p>
	<p>Երիտասարդների % 15-19 տ. 54.6% իգական 26.5 % արական 20-24 տ. 43.1 % իգական 31.5 % արական 25-29տ. 25.5% իգական 18.6% արական</p>	15-29	2014	ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի կանայք և տղամարդիկ, 2015	հաշվարկված է տնտեսապես ակտիվ բնակչության նկատմամբ
	<p>Երիտասարդների 35.1%</p>	15-24	2014	The World Bank, Unemployment, youth total (% of total labor force ages 15-24), Armenia, 2014	<p>Ազգային վիճակագրական գործակալություններ, Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության վիճակագրության վարչություն և Եվրոպական սոցիալական հարցման նախագիծ</p> <p>Տնտեսապես ակտիվ երիտասարդների (այսինքն՝ կամ աշխատում են, կամ փնտրում են աշխատանք)</p>

	<p>Երիտասարդների 20% Գործազուրկ երիտասարդների 28% (արական) 72% (իգական)</p> <p>Ընդհանուր երիտասարդների 13.3%</p> <p>36.6% իգական 24.2% արական</p>	<p>16-30</p> <p>15-29</p>	<p>2013</p> <p>2012</p>	<p>ՀՀ երիտասարդների զբաղվածության հիմնախնդիրները</p> <p>Labour market transitions of young women and men in Armenia, 2014 by Nicolas Serrière</p>	<p>զբաղված և գործազուրկ բնակչության հանրագումարն է, որը հետազոտվող ժամանա կաշրջանում ապահովել է աշխատուժի առաջար կը ապրանքների արտադրության և ծառայու թյունների մատուցման համար:</p> <p>Հանրային կարծիքի ուսումնասիրություն</p> <p>Հարցում, հարցաթերթիկ, հետազոտության ընտրանքը բաժանվել է 48 կատեգորիայի՝ ներառյալ Երևանի 12 համայնքները: Բոլոր մարզերի համայնքները բաժանվել են երեք կատեգորիաների՝ մեծ քաղաքներում 15000 և ավելի բնակիչներին, փոքր քաղաքներում 15,000-ից պակաս բնակիչներին, և գյուղերում՝ օգտագործելով համակարգային պատահական ընտրության մեթոդը:</p>
--	---	---------------------------	-------------------------	---	--

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Աղքատություն					
Աշխարհ	Երիտասարդների 42.9%	15-24	2010	UNFPA, State of World Population, 2014	ՄԱԿ-ի Բնակչության հիմնադրամի կողմից հաշվարկված տարածաշրջանային ազդեցատներ՝ հիմնված ՄԱԿ-ի բնակչության վերաբերյալ բաժնի տվյալների վրա: Այս ցուցանիշները ներկայացնում են տարվա կեսին 10-24 տարեկան ազգաբնակչության հաշվարկային չափը:
ՀՀ	Աղքատների 22.2%	15-29	2014	ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի սոցիալական պատկերը և աղքատությունը, 2015	
	Երիտասարդների % 15-17 34.8% (աղքատ) 3.7% (ծայրահեղ) 18-19 30.7% (աղքատ) 2.2% (ծայրահեղ) 20-24 28.1% (աղքատ) 2.2% (ծայրահեղ) 25-29 30.4% (աղքատ) 1.6% (ծայրահեղ)	15-29	2014	ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի սոցիալական պատկերը և աղքատությունը, 2015	

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Կրթություն					
Աշխարհ	<p><i>Գրագիտության մակարդակ (կարողանում են կարդալ և գրել)</i></p> <p>89.1 % իգական 92.1 % արական</p> <p>Երիտասարդների 10.6%-ը գրաճանաչ չէ</p> <p>59% իգական 41% արական</p> <p>Գրագիտություն (տարրական կրթություն, կարդալու, գրելու կարողություն) 91%</p> <p>89% իգական 93% արական</p>	15-24 15-24 15-24 15-24 15-24	2005-2015 2013 2013 2015 2013	<p>UNDP Human Development Report 2016</p> <p>United Nations Youth, Youth and Education</p> <p>UNESCO, Institute of Statistics, Adult and Youth Literacy, 2015</p> <p>United Nations, the Millenium Development Goals Report, 2015</p> <p>UNESCO, Institute of Statistics, Adult and Youth Literacy, 2015</p>	<p>Մարդկային զարգացման ցուցանիշների վերաբերյալ տվյալների բազաների, փաստաթղթերի, երկրների վիճակագրական տվյալների, ինչպես նաև մարդկային զարգացման վերաբերյալ գլոբալ, տարածաշրջանային և ազգային նախկին զեկույցների կիրառում:</p> <p>Մարդահամարներ և ընտրանքային հետազոտություններ, գրագիտության տարեկան հետազոտություն, ազգային ներկայացուցչական տնային տնտեսությունների հետազոտություններ, մեկ մարդահամարի տասնամյակում (2005 թ. 2014) գրագիտության վիճակագրություն: Ազգային տվյալների և տարածաշրջանային միջինի հաշվարկի զեկուցումը հիմնված է տվյալ երկրի յուրաքանչյուր տասնամյակի գրագիտության ամենավերջին հասանելի մակարդակի վրա:</p>

ՀՀ	<i>Գրագիտության մակարդակ (կարողանում են կարդալ և գրել)</i>				
	99.9 % իգական 99.8 % արական	15-24	2005-2015	UNDP Human Development Report 2016	Մարդկային զարգացման ցուցանիշների վերաբերյալ տվյալների բազաների, փաստաթղթերի, երկրների վիճակագրական տվյալների, ինչպես նաև մարդկային զարգացման վերաբերյալ գլոբալ, տարածաշրջանային և ազգային նախկին զեկույցների կիրառում:
	Երիտասարդների 99.2%-ը առնվազն միջնակարգ կրթություն ունի	15-29	2014	Labour market transitions of young women and men in Armenia, 2014 by Nicolas Serrière	Հարցում, հարցաթերթիկ, հետազոտության ընտրանքը բաժանվել է 48 կատեգորիայի՝ ներառյալ Երևանի 12 համայնքները: Բոլոր մարզերի համայնքները բաժանվել են երեք կատեգորիաների՝ մեծ քաղաքներում 15000 և ավելի բնակիչներին, փոքր քաղաքներում 15,000-ից պակաս բնակիչներին, և գյուղերում՝ օգտագործելով համակարգային պատահական ընտրության մեթոդը
	Երիտասարդների 0.1% իգական 0.1% արական Գրաճանաչ է	15-24	2014	Բնակչության վիճակագրություն, ՀՀ ԱՎԾ, Հայաստանի Կանայք և Տղամարդիկ, 2015	
1.4% իգական 1.4% արական Ունի տարրական կրթություն					
18.5% իգական 21.7% արական Ունի հիմնական կրթություն					

Կատեգորիա	Ցուցանիշ	Տարիք	Տարեթիվ	Աղբյուր	Մեթոդաբանություն
Առողջություն					
Աշխարհ	Երիտասարդների <20% ունի Հոգեկան առողջական խնդիր	15-24	2014	UNFPA, State of World Population, 2014	Ազգային վիճակագրություն՝ օգտագործելով հիմնական ցուցանիշներ, տվյալների բազայի ուսումնասիրում, կարևոր հրապարակումներ և թեմայի վերաբերյալ համապատասխան կայքերի հղումներ:
ՀՀ	248 երիտասարդ 132 իգական 116 արական Ունի չարորակ նորագոյացություն 296 երիտասարդ ունի կյանքում առաջին անգամ հաստատված հոգեկան խանգարում մահացություն 410 երիտասարդ 95 իգական 315 արական	15-34 15-19 15-29	2014 2014 2014	Առողջություն և առողջապահություն վիճակագրական տարեգիրք, Առողջապահության տեղեկատվական վերլուծական կենտրոն, 2015	Երիտասարդների բացարձակ թիվ Հավաքագրված ՀՀ ԱՆ բուժիաստությունների գործունեության տվյալները համաձայն ՀՀ ԱՆ վարչական տարեկան հաշվետվական ձևերի